

capella Sanctæ Mildredæ in Thanet; et etiam medietatem candelarum et ceræ quæ oblatæ fuerint iu memorato scilicet festo Cosmæ et Damiani, constitutionem ad vestitum monachorum a vobis communi consilio et assensu simili modo factam, nihilominus confirmamus. Si quis autem hujus nostræ confirmationis paginam sciens, contra eam temere venire tentaverit, secundo tertiove communitus, si non reatum suum congrua satisfactione correxit, honoris et officii sui dignitate careat, etc.

LXXXIII.

Ad regem Conradum. — De sua oppressione, et ipsum ad patrocinium Ecclesiæ Romanæ invitat.

(Anno 1144.)

[MANSI, *Concil.*, XXI, 609.]

LUCIUS episcopus, servus servorum Dei, charissimo filio CONRADO Romanorum regi illustri, salutem et apostolicam benedictionem.

Omne datum optimum (Jacob. 1), etc. Populus enim Romanus nullas insanis suæ metas ponere volens, senatoribus, quos ante instituerat, patricium adjiciunt, atque ad hanc dignitatem Jordanem Petri Leonis filium eligentes, omnes ei tanquam principi subjiciuntur. *Et infra*: Deinde pontificem suum adeunt, ac omnia regalia ejus, tam in Urbe quam extra posita, ad jus patricii sui repossunt: eumque more antiquorum sacerdotum de decimis tantum et oblationibus sustentari oportere dicentes, de die in diem animam justi affligere non timuerunt.

LXXXIV.

Willemo patriarchæ Hierosolymitano privilegia quædam concedit.

(Anno 1144.)

[ROZIÈRE, *Cartul. du Saint-Sépulcre*, 6.]

LUCIUS episcopus, servus servorum Dei, venerabili fratri GUILLELMO, Hierosolymitano patriarchæ, ejusque successoribus canonice substituendis in perpetuum.

Quanto apostolicæ sedi et beato Petro, apostolorum principi, ab universis Ecclesiis longe lateque diffusis reverentiam convenit exhiberi, dicente ad eum Domino: *Tu es Petrus et super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam*, tanto magis in earum curam sive tuitionem nos oportet esse sollicitos et exacta diligentia laborare; cumque cætera venerabilia loca sanctorum honorare summopere debeamus, non ab re erit si civitatem regis magni sanctique sanctorum peculiarem locum ac reverentissimam Hierosolymitanam Ecclesiam specialius veneremur, eique dignitatem et jura sua conservemus. Quam enim idem Rex regum et Dominus dominantium corporali præsentia dignatus est visitare, suaque passione ac resurrectione, ascensione et sancti Spiritus missione voluit illustrare, debet ab universis fidelibus propensius honorari, et in suis opportunitatibus efficaciter confoveri. Hujusmodi nimirum intuitu, frater in Christo charissime Guillelme patriarcha, tuis justis postulationibus debita benignitate gratum impertientes assensum, civita-

tes omnes atque provincias, quæ in præsentiarum tibi et Ecclesiæ Hierosolymitanæ patriarchali seu metropolitico jure subjectæ, quæcunque etiam temporibus utriusque Balduini et Fulconis, Hierosolymitanorum regum, Ecclesiæ Hierosolymitanæ gratia divina restitutæ, et per authentica Romanorum pontificum privilegia confirmatæ sunt, vel si qua in futurum per industriam atque potentiam charissimi filii nostri Balduini, illustris et gloriosi Hierosolymorum regis, ad honorem Dei et salutem Orientalis Ecclesiæ de sub jugo paganorum eidem Hierosolymitanæ Ecclesiæ, Domino auxiliante, restituta vel aliis justis modis acquisita fuerint, tibi tuisque successoribus et [per] vos sanctæ Hierosolymitanæ Ecclesiæ per præsentis scripti paginas roboramus, et patriarchalem vel metropolitico dignitatem ac reverentiam in eisdem civitatibus atque provinciis vobis auctoritate sedis apostolicæ confirmamus, salva reverentia et auctoritate sanctæ Romanæ Ecclesiæ.

LXXXV.

Ad Salzburgensem archiepiscopum et ad Gurgensem episcopum.

(Anno 1144.)

[MANSI, *Concil.*, XXI, 617.]

LUCIUS episcopus, servus servorum Dei, venerabilibus fratribus CHUONRADO Salzburgensi archiepiscopo, ROMANO Gurgensi episcopo, salutem et apostolicam benedictionem.

Venientem ad apostolicam sedem dilectum filium nostrum Gerhoum Richerispurgensem præpositum paterna benignitate suscepimus, et pro religione et honestate sua personam ejus honorantes cum gratia sedis apostolicæ ad propria remisimus. Ipsum itaque vestræ fraternitati attentius commendantes, per præsentia scripta rogamus, quatenus, sicut hactenus obtentu solius religionis et honestatis fecistis, pro beati Petri, et nostra reverentia ipsum de cætero honoretis, et diligatis, et in necessitatibus suis opem sibi et consilium tribuatis.

LXXXVI.

Ad episcopum Burgensem in Hispania. — Ut ecclesiam de Caradigua fratribus Cluniacensibus reformandam committat.

(Anno 1144.)

[*Bullar. Cluniac.*, p. 55.]

LUCIUS episcopus, servus servorum Dei, venerabili fratri. . . Burgensi episcopo.

Memnisse debet tua fraternitas quod ecclesiam de Caradigua dictante justitia tibi restituimus; facta vero restitutione discretionem tuam studiose monuimus, quatenus eandem Ecclesiam fratribus Cluniacensibus, ad reformandam ibidem religionem, pro reverentia Beati Petri et nostra committeres. Quoniam igitur per eosdem fratres multa loco et in religione reformata, et bonis temporalibus augmentata, cognovimus; sicut tibi viva voce innuimus, ita per præsentia scripta mandamus, quatenus infra quadraginta dies, postquam præsentia scripta

suseperis, eandem ecclesiam monachis Clunia- A
censibus committas, et in prioratum concedas, salva tamen tua et Ecclesie tue justitia. Si vero abbas, qui eidem loco præfuisse dignoscitur, sub obedientia Cluniacensis abbatis manere voluerit, nos ei injunximus ut eum charitative pertractet; sin autem secundum prudentiam tibi a Deo collatam ut et in alio loco provideas.

LXXXVII.

Ottoni episcopo Pragensi mandat ut monasterium Raygradense adversus Wratislaw, ducem Brunensem et alios nobiles tueatur.

(Anno 1144.)

[BOCZEK, *Cod. diplom. Morav.*, I, 232.]

Lucius episcopus, servus servorum Dei, venerabili fratri OTTONI Pragensi episcopo, salutem et apostolicam benedictionem.

Conquerentes nobis transcribere litteras dilecti filii... abbas et fratres ejusdem de Porevnov, quod sibi per laicas personas videlicet Wratislaw ducem et nonnullos nobiles terræ ejusdem rapiendo et detinendo bona monasterii Raygradensis, quod eorum esse dignoscitur, non modicæ injuriæ et damnationes inferantur. Quapropter fraternitatem tuam hortamur, etc.

LXXXVIII.

Willelmo patriarchæ Hierosolymitano privilegia quædam concedit.

(Anno 1145.)

[ROZIERE, *Cartul. du Saint-Sépulcre*, 32.]

Lucius episcopus, servus servorum Dei, venerabili fratri GUILLELMO, patriarchæ Hierosolymitano, salutem et apostolicam benedictionem.

Justum est ut, qui sua desiderat a successoribus mandata servari [præ]decessorum suorum statuta observare non negligat. Eapropter, venerabilis in Christo frater Guillelmus patriarcha, tuis justis postulationibus gratum impertimur assensum, atque prædecessoris nostri felicitis memoriæ, papæ Innocentii, vestigiis inherentes, concordiam, quæ inter Warmundum bonæ memoriæ, prædecessorem tuum, et Ebremarum, tunc Cæsariensem archiepiscopum, pacis intuitu facta est ac postmodum tam a te ipso quam a fratre nostro Gaudenio, Cæsariæ archiepiscopo, scriptis et testimoniis confirmata, ratam et incon vulsum perpetuis temporibus manere sancimus. Si qua igitur in futurum ecclesiastica sæcularive persona, hanc nostræ confirmationis paginam sciens, contra eam temere venire tentaverit, secundo tertiove commonita, si non satisfactione congrua emendaverit, potestatis honorisque sui dignitate careat, reamque se divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, et a sacratissimo corpore ac sanguine Dei et Domini Redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subjaceat.

Datum Romæ, 11 Nonas Januarii.

LXXXIX.

Ad Petrum Cluniac. — Super subjectione abbatis monasterii S. Benedicti super Padum ipsi Cluniacensi abbati.

(Anno 1145, Jan. 11.)

[Bullar. Cluniac., p. 34.]

Lucius episcopus, servus servorum Dei, dilectis filiis PETRO Cluniacensi abbati, ejusque fratribus, salutem et apostolicam benedictionem.

Privilegiis quæ a sede apostolica Cluniacensi monasterio indulta sunt, diligenter inspectis, manifeste cognovimus quod Beati Benedicti monasterium a prædecessore nostro bonæ memoriæ Gregorio papa septimo Hugoni Cluniacensi abbati, ejusque successoribus commissum est, ut in ejus gubernatione atque custodia et potestatem habeant, et studium procurationis impendant. Obeunte quoque ipsius loci abbate, eorum semper provideat diligentia, quatenus idonea, et huic officio digna in loco regiminis secundum Regulam Sancti Benedicti, persona subrogetur; et quidquid in monasterio ad augmentum et observationem monasticæ religionis institui vel emendari oportuerit eorum semper magisterio et dispensatione administretur, salva quidem in omnibus auctoritate sedis apostolicæ, cujus juris locus ille esse dignoscitur. Idipsum quoque ab ipsius successoribus, nostris prædecessoribus, et præcipue papa Calixto felicitis memoriæ statutum est et confirmatum, qui in sua confirmatione addidit, ut in eodem Beati Benedicti monasterio, sine Cluniacensi abbatis consilio, provisione et præcepto abbas nullatenus eligatur, nullusque episcoporum sine commendatitiis litteris Cluniacensis abbatis eidem electo consecrationis vel ordinationis manum imponat; alioquin et consecrator tanquam constitutionis apostolicæ prævaricator graviori subjaceat ultioni, et consecrati electio sive ordinatio, donec apostolicæ sedi et ejus Cluniacensi monasterio satisfiat, irrita habeatur. Nunc autem nostro tempore, dilecte in Domino fili Petre abbas, tam per te, quam per fratres tuos, nostris prædecessoribus et nobis etiam sæpe conquestus es, quod te, inconsulto contra supradictum tenorem sibi abbatem elegerint, et debitam tibi obedientiam ac reverentiam subtrahant. Unde prædecessor noster felicitis memoriæ papa Innocentius per litteras suas eis mandavit ut Guillelmus abbas, qui vobis inconsultis electus et ordinatus fuerat, cum honestis et discretis personis de fratribus suis, monasterium et fratres Cluniacenses visitaret, et tibi, Petre abbas, obedientiam ac reverentiam, quemadmodum suos prædecessor bonæ memoriæ Henricus exhibuisse dignoscitur, cum humilitate et charitate exhiberet; quo nequaquam per eos adimpleto, et vobis in vestra querimonia persistentibus, per apostolica eis scripta mandavimus, ut præfatus Guillelmus abbas cum honestis et discretis personis et privilegiis sui monasterii in præteritis Beati Andreae octavis nostro se conspectui præsentaret, ut utrius-

que partis causa cognita, pacem inter vos, Domino auxiliante, componeremus. Fratribus autem vestris eodem termino nostro conspectui præsentatis, nec ipse venit, nec per fratres suos, qui nostro se conspectui præsentarent, pax inter vos potuit reformari. Quia ergo tam manifestæ Cluniacensis justitiæ ulterius decesse non possumus, per apostolica eis scripta mandavimus, atque præcipimus quatenus ipse Guillelmus abbas, ut supra diximus, cum honestis et discretis personis de fratribus suis, occasione dilationis remota, Cluniacense monasterium visitet, atque tibi, Petre abbas, obedientiam ac reverentiam quam prædecessores tui tuis prædecessoribus exhibuisse noscuntur, humiliter exhibeat. Quod si infirmitate gravatus ipse id adimplere non poterit, per meliores personas ipsius monasterii idipsum adimpleat. De cætero vero, ne in eodem Sancti Benedicti monasterio, nisi juxta prædictum tenorem privilegiorum sedis apostolicæ, abbatis fiat electio, apostolica auctoritate prohibemus. Quod si facta fuerit, irrita et vacua habeatur.

Datum Romæ, III Idus Januarii.

XC

Privilegium pro ecclesia S. Blasii Frideselensi.

(Anno 1145, Jan. 16.)

[Exstat in tabulario regio Hannoverano, teste JAFFÉ, *Regesta Rom. pont.*, p. 613.]

XCII

Sancti Sabæ monasterium Cluniacensibus perpetuum subicitur.

(Anno 1145, Jan. 19.)

[MANSI, *Concil.*, XXI, 613.]

LUCIUS episcopus, servus servorum Dei, dilecto filio PETRO Cluniacensi abbati, ejusque successoribus regulariter substituendis in perpetuum.

Etsi Ecclesiarum omnium cura nobis ex apostolicæ sedis administratione immineat: illis tamen locis, quæ nostro regimini specialiter commissa sunt, atque infra Urbem sita, juris sanctæ Romanæ Ecclesiæ esse noscuntur, propensiori nos convenit affectionis studio imminere. Beati Sabæ monasterium, a temporibus beatissimi papæ Gregorii in religione et honestate fundatum, atque magnis et amplissimis possessionibus ditatum fuisse dignoscitur. Nunc autem peccatis exigentibus, et religio elapsa est, et pravorum hominum superabundante nequitia, bona et possessiones distractæ sunt, et ab ipso contra justitiam alienata. Eapropter, dilecte in Domino fili Petre abbas, quoniam Cluniacense monasterium, per omnipotentis Dei gratiam, tandiu longe lateque religione præcipua floruit, et bonæ opinionis odore multos aspersit: præfatum sancti Sabæ monasterium cum omnibus ad ipsum pertinentibus, ad reformandam ibidem religionem, ad meliorandum etiam et

A disponendum, tibi, tuisque successoribus in perpetuum commitimus: ut in ipsius restitutione et gubernatione, studium et sollicitudinem, impendatis, et potestatem habeatis. Decernimus etiam ut sine Cluniacensis abbatis provisione et consilio, ibidem abbas de cætero nullatenus eligatur. Sed vestra semper provideat diligentia, quatenus idonea, et luic officio digna in loco regiminis, secundum regulam S. Benedicti, persona subrogetur, et quidquid in monasterio ad augmentum et observationem monasticæ religionis institui, vel emendari oportuerit, vestro semper magisterio et dispensatione administretur. Salva quidem in omnibus auctoritate sedis apostolicæ, cujus juris locus ille esse dignoscitur. Si qua igitur ecclesiastica sæcularisve persona hanc nostræ constitutionis paginam sciens, etc.

B Ego Lucius Catholicæ Ecclesiæ episcopus subscripsi, cum decem et octo cardinalibus.

Datum Romæ per manum Baronis, sanctæ Romanæ Ecclesiæ subdiaconi, XIV Kal. Februarii, indict. VII, Incarnat. Dominicæ anno 1144, pontificatus vero domni Lucii II papæ anno I.

XCIII

Ad Petrum Cluniacensem abbatem. — Missos ad se Cluniacenses monachos in ecclesia Sancti Sabæ locatos significat.

(Anno 1144, Jan. 20.)

[Dom BOUQUET, *Recueil*, XV, 416.]

C LUCIUS episcopus, servus servorum Dei, dilectis filiis PETRO abbati et monachis Cluniacensibus salutem et apostolicam benedictionem.

Fratres vestros debita benignitate suscepimus, eosque apud Sanctum Sabam honeste locavimus, Maxima vero urbis perturbatione (8) præpediti, quam per dilectos filios nostros Joannem cameraarium et alios fratres vestros plenius intelligere poteritis, abbatem ibi ordinare nequivimus; locum tamen ipsum cum omnibus pertinentiis suis per privilegium nostrum vobis concessimus et confirmavimus. Quam citius autem per Dei gratiam ab his expediti, magistro Mario qui hactenus eidem loco præfuerat, quem pro ipsorum novitate provisorem eis per aliquantulum temporis dimisimus, providere curabimus, et illum qui a fratribus vestris nobis designatus est, ibidem ad honorem Dei et sanctæ Romanæ Ecclesiæ et Cluniacensis monasterii, Domino auxiliante, in abbatem ordinare curabimus. Rogamus autem ut pro nobis et universo statu sanctæ Dei Ecclesiæ speciales orationes ad Dominum faciatis et per religiosos congregationis vestri ordinis fieri studeatis.

Datum Romæ, XIII Kal. Februarii.

(8) De his turbis Godefridus Viterbiensis, « Lucius II, inquit, intendens senatum extinguere, cum ingenti militia Capitolium Romæ conscendit, ut sedentes ibi tunc senatores cum dedecore removeret. Senatus autem populusque Romanus ad arma con-

versus, papam cum suis omnibus a Capitolio in momento repellunt; ubi papa, sicut tunc audivimus, lapidibus magnis percussus, usque ad obitus sui diem, qui proxime secutus est, non sedit in sede. »